

บทที่ 2

โครงสร้างข้อมูลแบบ Array และ String

สุนทรี คุ่มไพโรจน์

Array(แถวลำดับ)

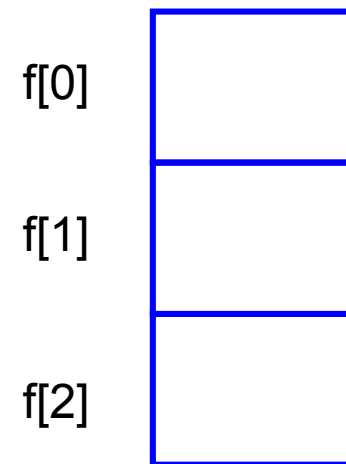
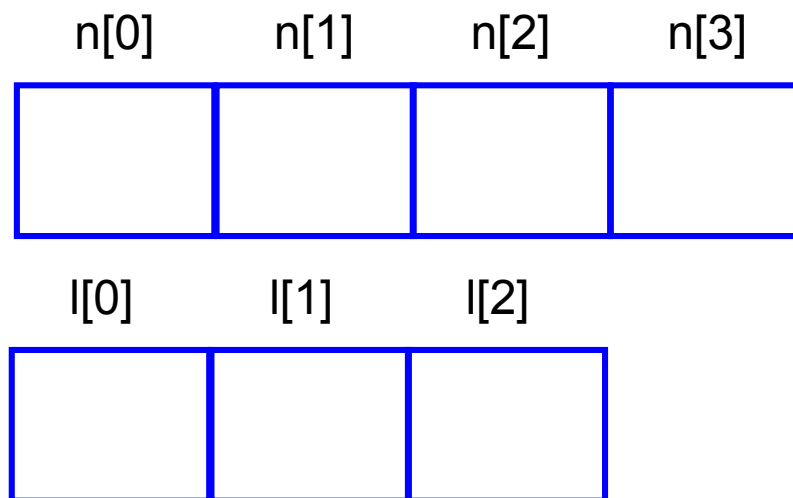
- โครงสร้างข้อมูลที่เก็บข้อมูลได้เป็นชุด
- โดยจัดเก็บใน Memory (หน่วยความจำ) แบบต่อเนื่อง
- ข้อมูลอยู่ในตำแหน่งที่ต่อเนื่องกันไปตามลำดับ
แต่ละช่องข้อมูลจะเก็บ**ข้อมูลชนิดเดียวกัน**
- การ Access (เข้าถึงข้อมูล) ใด ๆ ใน array อ้างอิงได้โดยใช้ **Index** (ดัชนี) เป็นการระบุหมายเลขกำกับช่องข้อมูล
- Length(ความยาว) หรือ size(ขนาด)ของ array คือจำนวนสมาชิกใน array

แถวลำดับ (Array)

- แถวลำดับ 1 มิติ (one dimensional array)
- แถวลำดับ 2 มิติ (two dimensional array)
- แถวลำดับหลายมิติ (multidimensional array)

อาร์เรย์หนึ่งมิติ (One Dimension Array)

- จัดเก็บข้อมูลในลักษณะต่อเนื่องกันเป็นแถว
- รูปแบบการจองพื้นที่ในภาษา C : `type array_name[size]`
- เช่น `int n[4];`
`float f[3];`
`char l[3];`

L17.c

```
1  #include <stdio.h>
2  int main() {
3      int    n[4] = {9,-7,10,-2};
4      float  f[4] = {-0.5,1,0.044,-3.1111};
5      char   l[4] = {'t','e','s','t'};
6      for(int i=0; i<4;i++)
7          printf("%d  %f  %c\n",n[i],f[i],l[i]);
8      return 0;
9  }
10
```

ให้สังเกต **format** การพิมพ์

(address)

(memory)

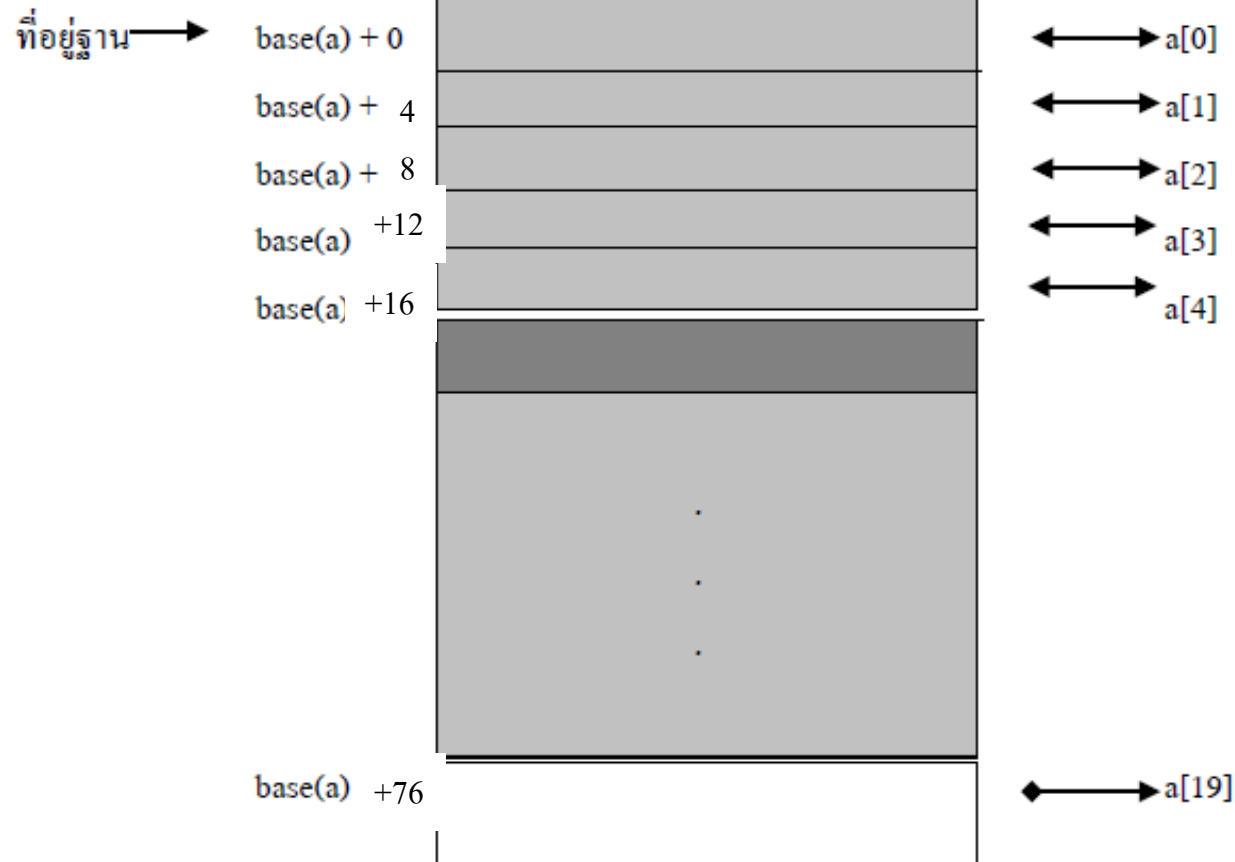
(array member)

ที่อยู่

หน่วยความจำ

สมาชิกของแถวลำดับ

```
int a[20];
```


สตริง(String)

- **array of character** หรือชุดของตัวอักขระหลายๆตัวที่มาต่อกัน สิ่งที่ได้ อาจเป็น คำ หรือประโยค แล้วจะปิดท้ายคำหรือประโยคด้วย `'\0'` หรือ **NULL** เสมอ

- การประกาศตัวแปรต้องจองเนื้อที่สำหรับ `'\0'` ด้วย

เช่น `char a[6];` //ถ้ารับคำว่า "School" จะตัดตัวอักษรสุดท้าย มีความยาว = 5

a

'S'	'c'	'h'	'o'	'o'	'\0'
-----	-----	-----	-----	-----	------

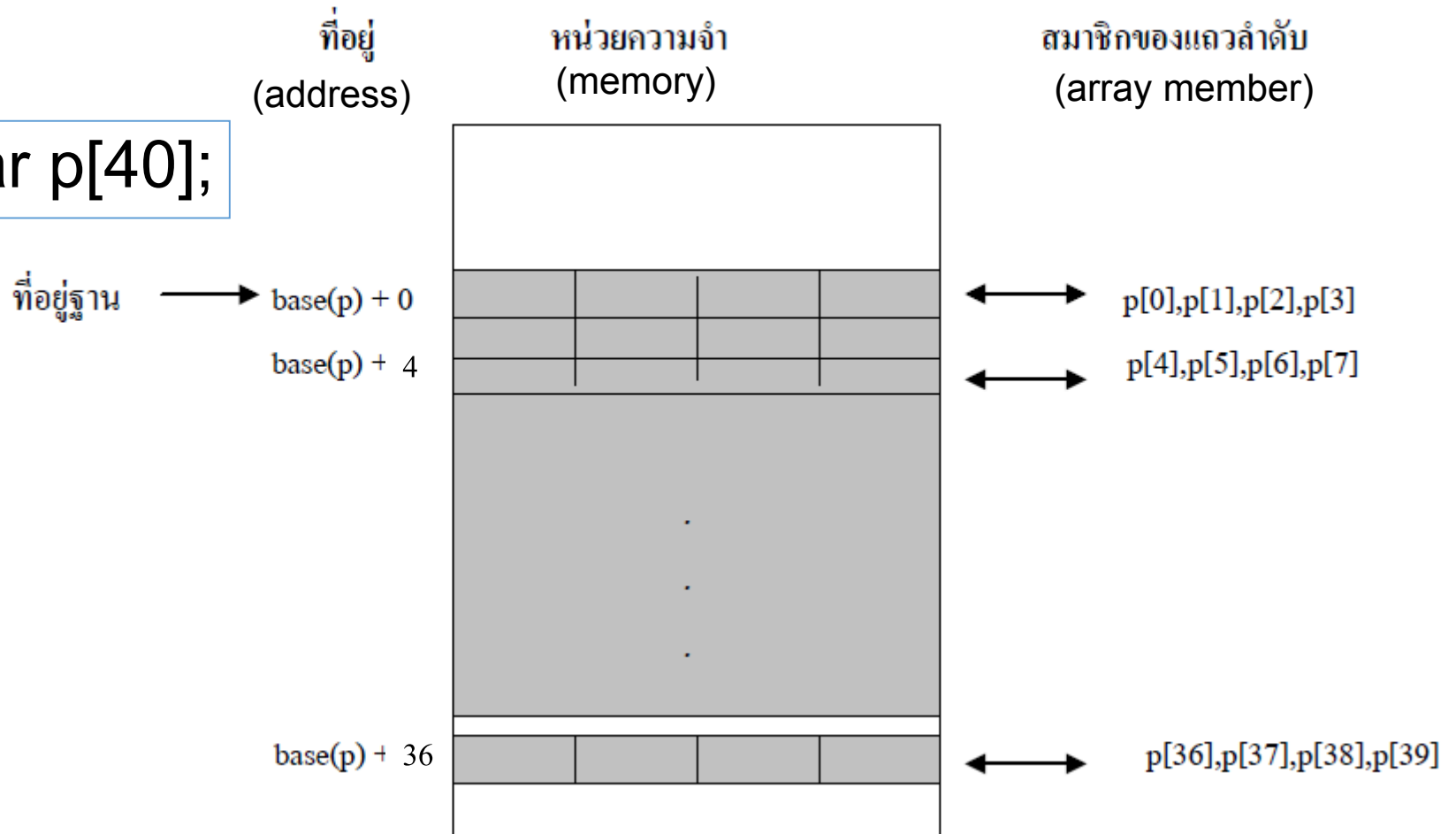
`char c[] = "cs 231";` //ตัวแปรนี้มีความยาว = 6 ซึ่ง **compiler** ของ ภาษาซี จะนำ **string** ใส่ใน **array** ให้อัตโนมัติ จะได้ดังนี้

c

'c'	's'	' '	'2'	'3'	'1'	'\0'
-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

สายอักขระ (String)

```
char p[40];
```


ตัวอย่างการกำหนดข้อมูลตัวแปร(L16.c)

```
1 #include <stdio.h>
2 //ให้สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อพิมพ์ sentence3
3 int main() {
4     char message[15]="Hello student!";
5     char course[9]  ={'0','1','4','1','8','2','3','1','\0'};
6     char vocab[3]    ={'a','n','t'};
7     printf("sentence 1: %s\n",message);
8     printf("sentence 2: %s\n",course);
9     printf("sentence 3: %s\n",vocab);
10    return 0;
11 }
12
```

ไม่ได้ \0 ปิดท้ายให้เอง
อย่างอื่นที่อยู่ในนั้นเอง
ความจำมาต่อจนค่าจบ \0

การรับค่าและแสดงผลของ string

การรับค่าของตัวแปร string จาก standard input

- ฟังก์ชัน `scanf()` ****ห้ามมี space bar** ระหว่างข้อมูลที่ป้อน

`scanf("%s",str);`

str คือ ตัวแปร string (array of character)

- ฟังก์ชัน `gets()` ****จะหยุดรับเมื่อกด enter** (มี space bar ได้)

`gets(char *s);`

s คือ ตัวแปร string

การรับค่าและแสดงผลของ string (ต่อ)

การแสดงผลค่าของตัวแปร **string** ออกที่ **standard output**

- ฟังก์ชัน **printf()**

printf(“%s”,str);

str คือ ตัวแปร **string** ที่ต้องการแสดงผล

- ฟังก์ชัน **puts()**

int puts(char *str);

str คือ ตัวแปร **string** ที่ต้องการแสดงผล

ตัวอย่าง array of character (L19.c)

```
1  #include <stdio.h>
2  int main() {
3      char sentence[100];
4      int count=1, c=0;
5      printf ("Enter Sentence:");
6      gets(sentence);
7      while (sentence[c]!='\0') {
8          if (sentence[c]==' ')
9              count++;
10         c++;
11     }
12     printf("number of words= %d\n",count);
13     return 0;
14 }
15
```

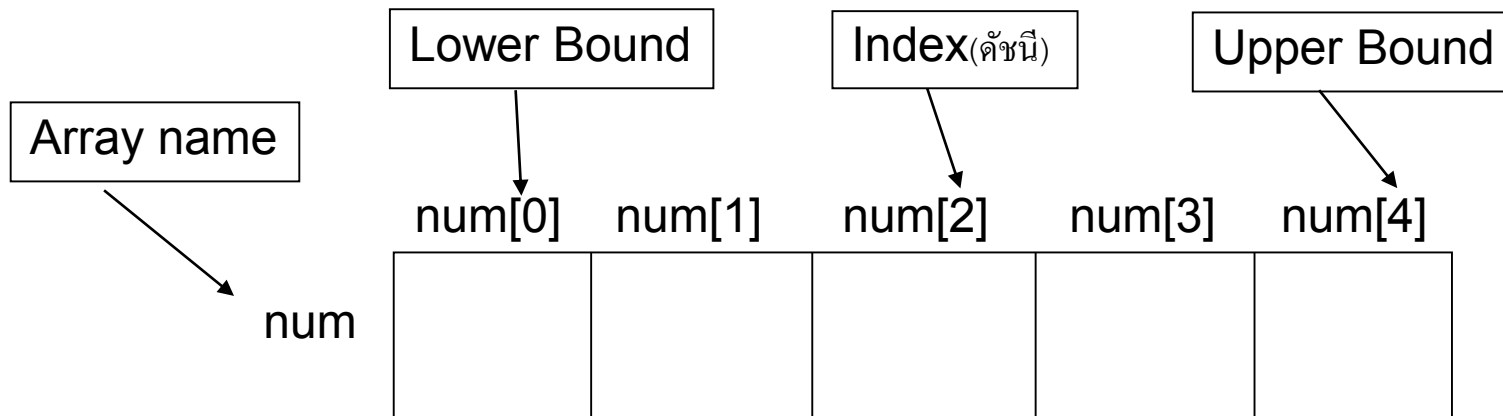
การอ้างถึงข้อมูลตัวแปร L18.c

```
3  #include <stdio.h>
4  int main() {
5      int    score[10];
6      int    sum = 0;
7      for(int i=0; i<10;i++) {
8          printf("Enter score[%d] :",i);
9          scanf("%d",&score[i]);
10         sum += score[i];
11     }
12     printf("Average score =%d  \n",sum/10);
13     return 0;
14 }
15
```

ขอบเขตของอาร์เรย์ 1 มิติ

- เลขดัชนีในอาร์เรย์ประกอบด้วยช่วงขอบเขตของค่าซึ่งประกอบด้วยขอบล่างสุด (Lower Bound) และขอบเขตบนสุด (Upper Bound)

```
int num[5];
```


L คือ ขอบเขตล่างสุด (Lower Bound)

U คือ ขอบเขตบนสุด (Upper Bound)

จำนวนสมาชิก = $U - L + 1$

เช่น `num` มีสมาชิก เท่ากับ $4 - 0 + 1 = 5$ ตัวเท่ากับ `size` (ขนาดของ array)

การคำนวณหาตำแหน่ง(Address)ในหน่วยความจำของอาร์เรย์หนึ่งมิติ

- คำนวณได้จากสูตร

$$\text{Loc } (A[i]) = \text{Base} + w * (i - L)$$

โดยที่

i : ตำแหน่งที่ต้องการ

Base : ตำแหน่งเริ่มต้นในหน่วยความจำ

L : ขอบเขตล่างสุด

w : ขนาดความกว้างของชนิดข้อมูล เนื้อที่หน่วยความจำที่ใช้

ตัวอย่าง การหาตำแหน่งในหน่วยความจำ ของอาร์เรย์ หนึ่งมิติ

```
int Data[5];
```

data เก็บข้อมูลชนิดตัวเลข สมมติว่าใช้เนื้อที่ในการเก็บข้อมูล 2 bytes ต่อตัว
โดยมีตำแหน่งเริ่มต้นในหน่วยความจำอยู่ที่ 1000
จงหาตำแหน่งที่ใช้เก็บข้อมูลของ Data[1]

แทนค่าดังนี้

$i = 2, B = 1000, L = 0, w = 2$

จะได้ $\text{Loc}(\text{Data}[1]) = 1000 + 2 * (1 - 0)$
 $= 1000 + 2 * 1$
 $= 1000 + 2$
 $= 1002$

Base(Data)+0

Address	Data	
1000		Data[0]
1001		
1002	I	Data[1]
1003		
		Data[2]
⋮		
		Data[3]
		Data[4]
1009		

- `int D[10];`
- data เก็บข้อมูลชนิดตัวเลข ภาษา C
- สมมติว่าใช้เนื้อที่ในการเก็บข้อมูล 4 **bytes** ต่อตัว โดยมีตำแหน่งเริ่มต้นในหน่วยความจำอยู่ที่ 1000
- จงหาตำแหน่งที่ใช้เก็บข้อมูลของ Data[6]

ตัวอย่าง การหาตำแหน่งในหน่วยความจำ ของอาร์เรย์ หนึ่งมิติ

ต้องการประกาศตัวแปรอาร์เรย์ income เพื่อจัดเก็บยอดรายได้ของ ปี พ.ศ. 2541-2550

ขนาดของ array จะคำนวณได้จาก $2550 - 2541 + 1 = 10$

ภาษา C เป็นไปตามรูปแบบ `int income[10];`

สมมติว่า ข้อมูลที่จัดเก็บกินเนื้อที่ 4 ไบต์ต่อสมาชิก1ตัว

สมมติว่า สมาชิกตัวแรกจัดเก็บในตำแหน่งที่ 7000

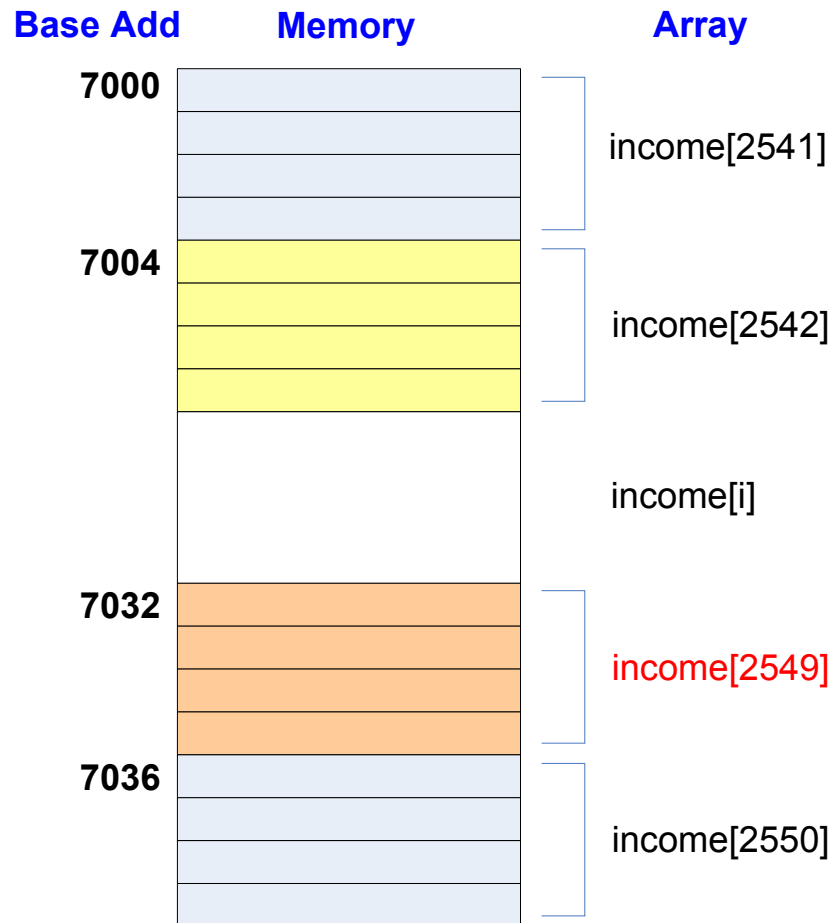
จงคำนวณหาดัชนีที่จัดเก็บยอดรายได้ของปี $2549 = 2549 - 2541 + 1 = 9$

จงคำนวณหาแอดเดรสที่จัดเก็บยอดรายได้ของปี 2549

แทนค่า กรณีที่ lower bound ไม่ใช่ 0 ดังนี้

$i = 2549, B = 7000, L = 2541, w = 4$

$$\begin{aligned}\text{จะได้ } \text{LOC}(\text{income}[2549]) &= 7000 + 4 * (2549 - 2541) \\ &= 7000 + 4 * 8 \\ &= 7000 + 32 \\ &= 7032\end{aligned}$$

อาร์เรย์สองมิติ (Two Dimension Array)

- โครงสร้างข้อมูลที่มีการจัดเก็บข้อมูลแบบตารางสองทาง
ข้อมูลมีการจัดเรียงกันตามแนวแถว (Row) และ แนวหลัก (Column)
การอ้างถึงข้อมูลต้องระบุตำแหน่งแถวและตำแหน่งหลักที่ข้อมูลนั้นอยู่

	Col 1	Col 2	Col 3	Col 4
Row 1	Data	Data	Data	Data
Row 2	Data	Data	Data	Data
Row 3	Data	Data	Data	Data
Row 4	Data	Data	Data	Data

รูปแบบทั่วไปของโครงสร้างข้อมูลอาร์เรย์ 2 มิติ

ArrayName [$L_1 : U_1$, $L_2 : U_2$]

- เมื่อ **ArrayName** คือ ชื่อของโครงสร้างข้อมูลอาร์เรย์
- L_1 คือ ค่าขอบเขตล่างสุด (Lower Bound) ของแถว
 - U_1 คือ ค่าขอบเขตสูงสุด (Upper Bound) ของแถว
 - L_2 คือ ค่าขอบเขตล่างสุด (Lower Bound) ของคอลัมน์
 - U_2 คือ ค่าขอบเขตสูงสุด (Upper Bound) ของคอลัมน์

อาร์เรย์สองมิติ

- เช่น `int K[4,3];`
 - ในบางภาษาสามารถระบุขอบเขต array ได้ เช่น `K[0:3,0:2]`
- Columns**

	0	1	2
0	10	5	3
1	2	1	9
2	11	6	7
3	0	4	3

การคำนวณหาจำนวนสมาชิกของอาร์เรย์สองมิติ

- จำนวนสมาชิก = $(U_1 - L_1 + 1) * (U_2 - L_2 + 1)$

โดย U_1 = ขอบเขตบนสุด ของแถว

L_1 = ขอบเขตล่างสุด ของแถว

U_2 = ขอบเขตบนสุด ของคอลัมน์

L_2 = ขอบเขตล่างสุด ของคอลัมน์

	1	2	3
1			
2			

เช่น $A[1:2,1:3]$ มีจำนวนสมาชิก

$$\begin{aligned} &= (2-1+1)*(3-1+1) \\ &= 2*3 \\ &= 6 \end{aligned}$$

การประกาศอาร์เรย์ 2 มิติในภาษาคอมพิวเตอร์

- ภาษา c , C++ ประกาศโดยใช้รูปแบบดังนี้

รูปแบบ `data_type array_name[row_size][column_size]`

เช่น

```
int    num[2][3];
```

```
char  name[5][20];
```


การจัดเก็บอาร์เรย์สองมิติในหน่วยความจำ

ทำได้ 2 แบบ

1. การจัดเก็บด้วยการเรียงแถวเป็นหลัก (Row Major Order)
2. การจัดเก็บด้วยการเรียงคอลัมน์เป็นหลัก (Column Major Order)

การจัดเก็บแบบที่ 2 นี้ ใช้กับภาษาฟอร์แทรน

เนื่องจากภาษาฟอร์แทรนเป็นภาษาที่ใช้กับคอมพิวเตอร์บางรุ่นในยุคต้นๆ
เครื่องเหล่านั้นมีโครงสร้างแอดเดรสที่เหมาะสมกับการจัดเก็บข้อมูลแบบ
เรียงคอลัมน์เป็นหลัก

ที่อยู่

หน่วยความจำ

สมาชิกของแถวลำดับ

ที่อยู่

หน่วยความจำ

สมาชิกของแถวลำดับ

```
int m [3][4] ;
```

แถวเป็นหลัก

base(m) + 0	37	↔	m[0,0]
base(m) + 1	45	↔	m[0,1]
base(m) + 2	82	↔	m[0,2]
base(m) + 3	75	↔	m[0,3]
base(m) + 4	61	↔	m[1,0]
base(m) + 5	50	↔	m[1,1]
base(m) + 6	0	↔	m[1,2]
base(m) + 7	27	↔	m[1,3]
base(m) + 8	17	↔	m[2,0]
base(m) + 9	9	↔	m[2,1]
base(m) + 10	62	↔	m[2,2]
base(m) + 11	91	↔	m[2,3]

คอลัมน์เป็นหลัก

base(m) + 0	37	↔	m[0,0]
base(m) + 1	61	↔	m[1,0]
base(m) + 2	17	↔	m[2,0]
base(m) + 3	45	↔	m[0,1]
base(m) + 4	50	↔	m[1,1]
base(m) + 5	9	↔	m[2,1]
base(m) + 6	82	↔	m[0,2]
base(m) + 7	0	↔	m[1,2]
base(m) + 8	62	↔	m[2,2]
base(m) + 9	75	↔	m[0,3]
base(m) + 10	27	↔	m[1,3]
base(m) + 11	91	↔	m[2,3]

สูตรการคำนวณหาตำแหน่งที่ใช้เก็บข้อมูลในอาร์เรย์สองมิติ

1. แบบการเรียงแถวเป็นหลัก

สูตร

$$LOC(K[i,j]) = B + w [C * (i - L_1) + (j - L_2)]$$

โดยที่

$LOC(K[i,j])$ = ตำแหน่งแอดเดรสที่เก็บ $K[i,j]$ ในหน่วยความจำ

B = แอดเดรสเริ่มต้น (Base Address)

w = จำนวนช่องของหน่วยความจำที่จัดเก็บข้อมูล
ต่อหนึ่งสมาชิก

i = ตำแหน่งของแถวในอาร์เรย์

j = ตำแหน่งของคอลัมน์ในอาร์เรย์

L_1 = ค่าขอบเขตล่างสุด (lower Bound) ของแถว

L_2 = ค่าขอบเขตล่างสุด (lower Bound) ของคอลัมน์

C = จำนวนคอลัมน์ของแถวลำดับ

Base Add	Memory	Array	
500	7	K[0][0]	Row 0
504	8	K[0][1]	
508	1	K[0][2]	
512	2	K[1][0]	Row 1
516	-3	K[1][1]	
520	5	K[1][2]	
524	-2	K[2][0]	Row 2
528	4	K[2][1]	
532	9	K[2][2]	
536	0	K[3][0]	Row 3
540	6	K[3][1]	
544	3	K[3][2]	

ตัวอย่าง

ต้องการทราบตำแหน่งแอดเดรสที่เก็บข้อมูลอาร์เรย์ **K** มีขนาด **4x3**
แถวที่ **2** คอลัมน์ **1** (**K[2,1]**) กำหนดให้แอดเดรสเริ่มต้นที่ **500** ข้อมูลที่จัดเก็บ
กินเนื้อที่ **4** ไบต์ต่อสมาชิก 1 ตัว

		Columns		
		0	1	2
Rows	0	K[0,0]	K[0,1]	K[0,2]
	1	K[1,0]	K[1,1]	K[1,2]
	2	K[2,0]	K[2,1]	K[2,2]
	3	K[3,0]	K[3,1]	K[3,2]
		K[0:3 , 0:2]		

การคำนวณ

สูตร

$$\text{LOC}(K[i, j]) = B + w [C * (i-L1) + (j-L2)]$$

$$\begin{aligned}\text{LOC}(K[2, 1]) &= 500 + 4 [3(2-0) + (1-0)] \\ &= 500 + 4[6+1] \\ &= 500 + 28 \\ &= 528\end{aligned}$$

ดังนั้นอาร์เรย์ K แถวที่ 2 คอลัมน์ 1 จะจัดเก็บอยู่ในตำแหน่ง

แอดเดรสที่ 528

Base Add	Memory	Array	
500	7	K[0][0]	Row 0
504	8	K[0][1]	
508	1	K[0][2]	
512	2	K[1][0]	Row 1
516	-3	K[1][1]	
520	5	K[1][2]	
524	-2	K[2][0]	Row 2
528	4	K[2][1]	
532	9	K[2][2]	
536	0	K[3][0]	Row 3
540	6	K[3][1]	
544	3	K[3][2]	

แถวเป็นหลัก

- ข้อมูลอาร์เรย์ **A** ขนาด **4x5**
ต้องการคำนวณตำแหน่งแอดเดรสที่เก็บข้อมูลแถวที่ **3**
คอลัมน์ **4** (**A[3,4]**)
- กำหนดให้แอดเดรสเริ่มต้นที่ **500**
- ข้อมูลที่จัดเก็บกินเนื้อที่ **4** ไบต์ต่อสมาชิก 1 ตัว

สูตรการคำนวณหาตำแหน่งที่ใช้เก็บข้อมูลในอาร์เรย์สองมิติ

1. แบบการเรียงคอลัมน์เป็นหลัก

สูตร

$$\text{LOC}(K[i,j]) = B + w [R * (j - L_2) + (i - L_1)]$$

โดยที่

$\text{LOC}(K[i,j])$ = ตำแหน่งแอดเดรสที่เก็บ $K[i,j]$ ในหน่วยความจำ

B = แอดเดรสเริ่มต้น (Base Address)

w = จำนวนช่องของหน่วยความจำที่จัดเก็บข้อมูล
ต่อหนึ่งสมาชิก

i = ตำแหน่งของแถวในอาร์เรย์

j = ตำแหน่งของคอลัมน์ในอาร์เรย์

L_1 = ค่าขอบเขตล่างสุด (lower Bound) ของแถว

L_2 = ค่าขอบเขตล่างสุด (lower Bound) ของคอลัมน์

R = จำนวนแถวของแถวลำดับ

Base Addr	Memory	Array	
500	7	$K[0][0]$	Column 0
504	8	$K[1][0]$	
508	1	$K[2][0]$	
512	2	$K[3][0]$	
516	-3	$K[0][1]$	Column 1
520	5	$K[1][1]$	
524	-2	$K[2][1]$	
528	4	$K[3][1]$	
532	9	$K[0][2]$	Column 2
536	0	$K[1][2]$	
540	6	$K[2][2]$	
544	3	$K[3][2]$	

การคำนวณ

สูตร

$$\begin{aligned}\text{LOC}(K[i, j]) &= B + w [R * (j - L2) + (i - L1)] \\ \text{LOC}(K[2, 1]) &= 500 + 4[4(1 - 0) + (2 - 0)] \\ &= 500 + 4[4 + 2] \\ &= 500 + 24 \\ &= 524\end{aligned}$$

ดังนั้นอาร์เรย์ K แถวที่ 2 คอลัมน์ 1 จะจัดเก็บอยู่ในตำแหน่ง
แอดเดรสที่ 524

Base Addr	Memory	Array	
500	7	K[0][0]	Column 0
504	8	K[1][0]	
508	1	K[2][0]	
512	2	K[3][0]	
516	-3	K[0][1]	Column 1
520	5	K[1][1]	
524	-2	K[2][1]	
528	4	K[3][1]	
532	9	K[0][2]	Column 2
536	0	K[1][2]	
540	6	K[2][2]	
544	3	K[3][2]	

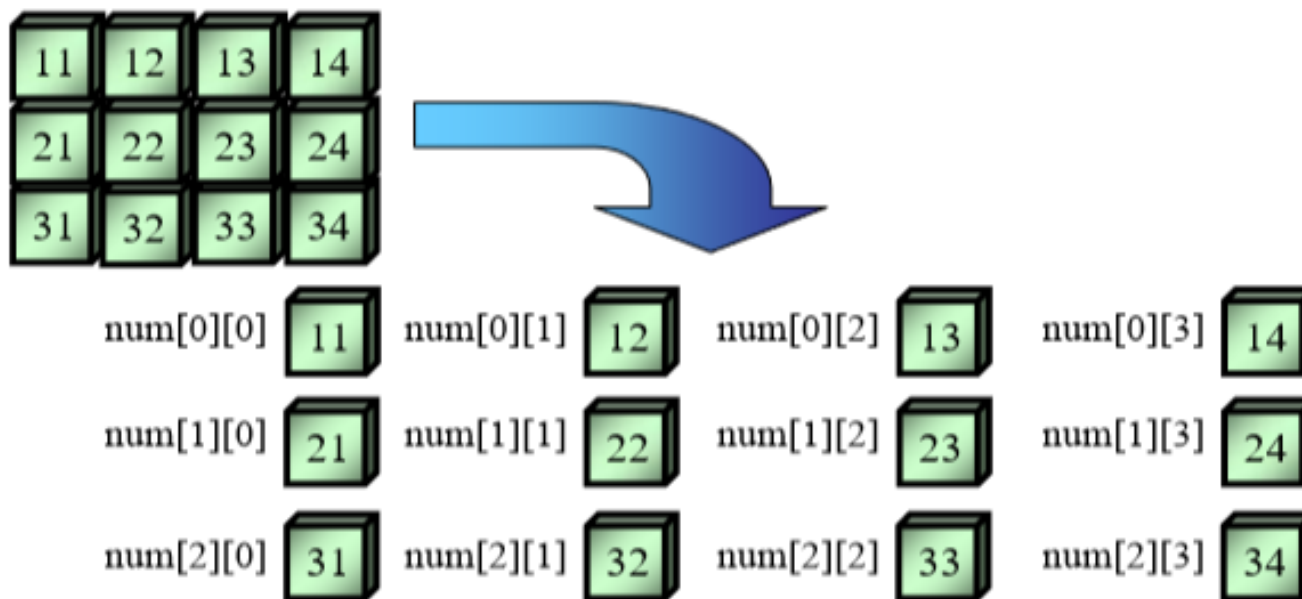
ให้คำนวณแบบ คอลัมน์เป็นหลัก

- ข้อมูลอาร์เรย์ **A** ขนาด **5X6**
ต้องการคำนวณตำแหน่งแอดเดรสที่เก็บข้อมูล (**A[4,5]**)
- กำหนดให้แอดเดรสเริ่มต้นที่ **500**
- ข้อมูลที่จัดเก็บกินเนื้อที่ **4** ไบต์ต่อสมาชิก**1**ตัว

ตัวอย่างการกำหนดข้อมูลตัวแปร

```
int    num[3][4] = { 11, 12, 13, 14,  
                    21, 22, 23, 24,  
                    31, 32, 33, 34 };
```

```
int    num[3][4] = { 11, 12, 13, 14, 21, 22, 23, 24, 31, 32, 33, 34 };
```


ที่มา [8] สไลด์ วิชา 90102003 Computer and Programming ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง <http://www.ce.kmitl.ac.th>

การประกาศตัวแปร string

- สามารถประกาศและกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับ **string** ได้ ดังนี้

```
char str2[][8]={{“Computer”},{“cs231”},{“Kaset”}};
```

ระบุความยาวสูงสุดของข้อมูลสมาชิก

ระบุข้อมูลสมาชิกแต่ละตัวในอะเรย์

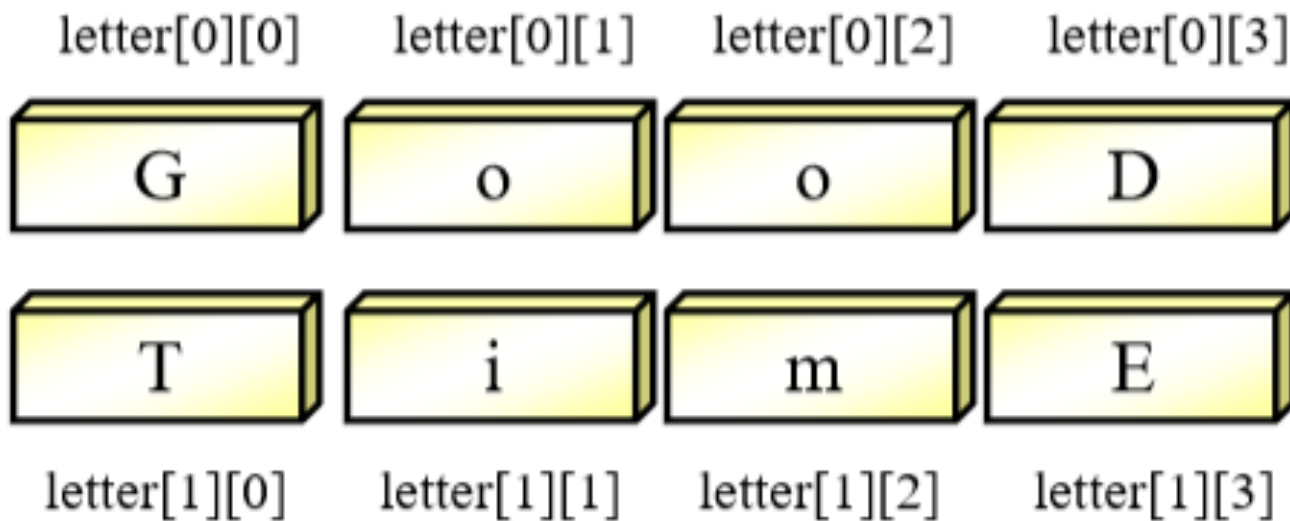
หรือ

```
char str3[][8]={“Computer”,“cs231”,“Kaset”};
```

ตัวอย่างการกำหนดข้อมูลตัวแปร

```
char letter[2][4] = { 'G', 'o', 'o', 'D',  
                      'T', 'i', 'm', 'E'};
```

```
char letter[2][4] = {'G', 'o', 'o', 'D', 'T', 'i', 'm', 'E'};
```


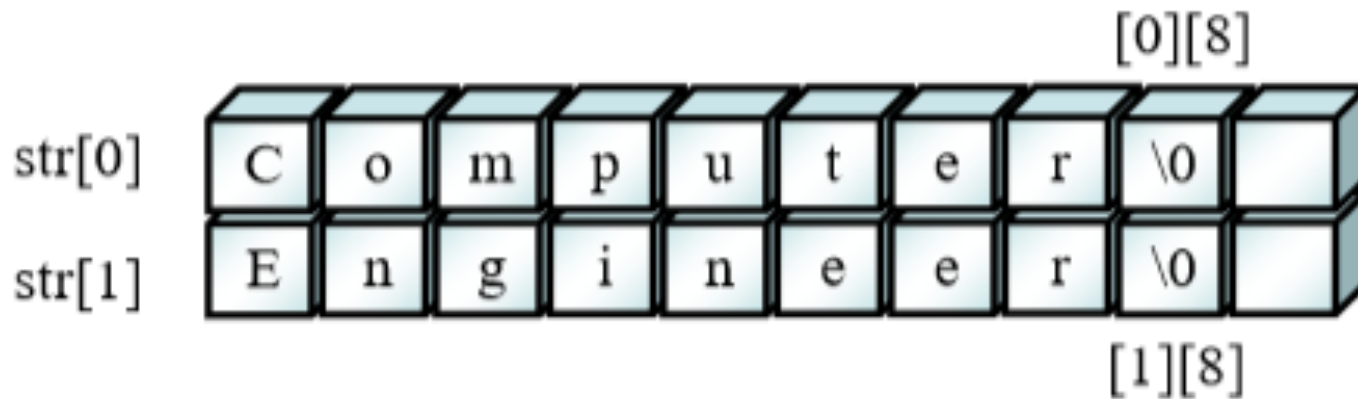
ที่มา [8] สไลด์ วิชา 90102003 Computer and Programming ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง <http://www.ce.kmitl.ac.th>

ตัวอย่างการกำหนดข้อมูลตัวแปร

```
char str[2][10] = {"Computer",  
                  "Engineer" };
```

```
char str[2][10] = {"Computer", "Engineer" };
```


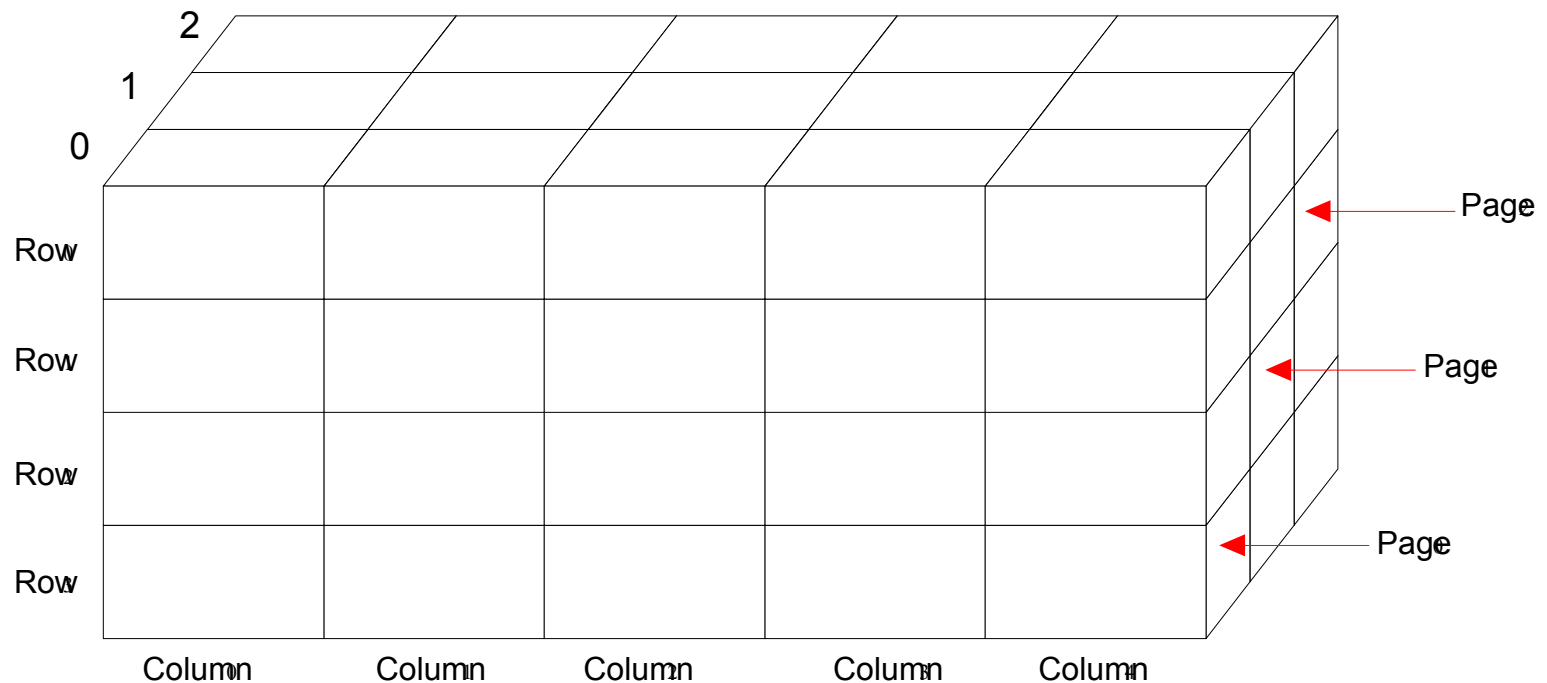
ที่มา [8] สไลด์ วิชา 90102003 Computer and Programming ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง <http://www.ce.kmitl.ac.th>

ตัวอย่างโปรแกรม (L20.c)

```
1  #include<stdio.h>
2  int main() {
3      int matrix[3][3],r,c;
4      for (r=0; r<3; r++) {
5          for(c=0;c<3; c++){
6              printf("Enter numbers[%d][%d]:",r,c);
7              scanf ("%d",&matrix[r][c]);
8          }
9      }
10     printf("Matrix\n");
11     for(r=0;r<3;r++){
12         for(c=0;c<3;c++){
13             printf("%5d",matrix[r][c]);
14         }
15         printf("\n");
16     }
17     return 0;
18 }
19
```

อาร์เรย์สามมิติ (Three Dimension Array)

- อาร์เรย์สามมิติคือการนำเอาอาร์เรย์สองมิติมาเรียงซ้อนกันหลายๆชั้น (page)
ดังนั้นจึงทำให้อาร์เรย์สามมิติ จะมีลักษณะเป็นแถวและคอลัมน์แล้วก็จะมีความลึกเพิ่มขึ้นมา

รูปแบบทั่วไปของโครงสร้างข้อมูลอาร์เรย์ 3 มิติ

ArrayName[L₁ : U₁ , L₂ : U₂ , L₃ : U₃]

เมื่อ ArrayName คือ ชื่อของโครงสร้างข้อมูลอาร์เรย์

L₁ คือ ค่าขอบเขตล่างสุด (Lower Bound) ของแถว

U₁ คือ ค่าขอบเขตสูงสุด (Upper Bound) ของแถว

L₂ คือ ค่าขอบเขตล่างสุด (Lower Bound) ของคอลัมน์

U₂ คือ ค่าขอบเขตสูงสุด (Upper Bound) ของคอลัมน์

L₃ คือ ค่าขอบเขตล่างสุด (Lower Bound) ของความลึก

U₃ คือ ค่าขอบเขตสูงสุด (Upper Bound) ของความลึก

การหาจำนวนสมาชิกของอาร์เรย์ 3 มิติ

- หาจากสูตร

$$\text{จำนวนสมาชิก} = (U_1 - L_1 + 1) * (U_2 - L_2 + 1) * (U_3 - L_3 + 1)$$

- เช่น จำนวนสมาชิกของอาร์เรย์ $A(2,3,4)$ หรือ $A(0:1,0:2,0:3)$

$$\begin{aligned}\text{จำนวนสมาชิก} &= (1-0+1)*(2-0+1)*(3-0+1) \\ &= 2*3*4 \\ &= 24\end{aligned}$$

การประมวลผลสายอักขระ (string manipulation)

- สามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง **control** มาจัดการกับ **string** ได้
- นำอักขระพิเศษ **'\0'** ที่ปิดท้าย **string** มาใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ

เช่น

- นับความยาวของ **string**
- เปรียบเทียบ **string 2** ชุด
- ต่อก **string 2** ชุด ให้เป็น **1** ชุด

นับความยาวของ string(L24.C)

```
#include <stdio.h>

int main() {
    char word[] = "CS231 Data Structure";
    int count_str(char s[]);
    printf("Length is %d \n", count_str(word));
    return 0;
}

int count_str(char s[]) {
    int count=0;
    int i=0;
    while(s[i] != '\0') {
        count++;
        i++;
    }
    return count;
}
```

ต่อ string 2 ชุด เข้าด้วยกัน (L25_2.C)

```
1  #include <stdio.h>
2  int main() {
3      char s1[100]="Hello_";
4      char s2[]  ="Student!";
5      int i=0,j=0;
6      printf("s1=%s s2=%s\n",s1,s2);
7
8      while(s1[i] != '\0') {
9          i++;
10     }
11     while(s2[j] != '\0') {
12         s1[i]=s2[j];
13         i++;
14         j++;
15     }
16     s1[i]= '\0';
17
18     printf("After concatenate\n");
19     printf("s1=%s s2=%s\n",s1,s2);
20     return 0;
21 }
```

ฟังก์ชันในการจัดการกับstring

- ในภาษาซี มีการสร้างฟังก์ชันเพื่อนำมาจัดการกับ string โดยผู้ใช้งานจะต้อง เรียกใช้ไลบรารี `string.h`
- ฟังก์ชันต่างๆ เกี่ยวกับ string ดังนี้
- `strcmp()`, `strcpy()`, `strlen()`, `strcat()`, `strncpy()` เป็นต้น

ฟังก์ชัน strcmp()

ทำหน้าที่เปรียบเทียบ string 2 ชุด

Syntax:

```
int strcmp(char *str1, char *str2);
```

str1, str2 คือ ตัวแปร **string** ที่นำมาเปรียบเทียบ

การเปรียบเทียบ ถ้า **str1 < str2** ได้ผลลัพธ์น้อยกว่าศูนย์

ถ้า **str1 = str2** ได้ผลลัพธ์เท่ากับศูนย์

ถ้า **str1 > str2** ได้ผลลัพธ์มากกว่าศูนย์

ผลลัพธ์ที่ได้จะส่งกลับมาในรูปแบบจำนวนเต็ม

```
#include <string.h>
#include <stdio.h>
```

```
int main(void)
{
    char *buf1 = "aaa", *buf2 = "bbb", *buf3 = "ccc";
    int ptr;

    ptr = strcmp(buf2, buf1);
    if (ptr > 0)
        printf("buffer 2 is greater than buffer 1\n");
    else
        printf("buffer 2 is less than buffer 1\n");

    ptr = strcmp(buf2, buf3);
    if (ptr > 0)
        printf("buffer 2 is greater than buffer 3\n");
    else
        printf("buffer 2 is less than buffer 3\n");

    return 0;
}
```

ผลลัพธ์ buffer2 is greater than buffer1
 buffer2 is less than buffer3

ฟังก์ชัน strcpy()

- คัดลอกข้อมูลจาก **string** หนึ่ง ไปยังอีก **string** หนึ่ง โดย **string** ที่เป็นตัวหลักจะต้องมีขนาดที่มากกว่าหรือเท่ากับ **string** ที่จะนำมาคัดลอก ซึ่งการคัดลอกจะคัดลอกทีละอักขระจนกระทั่งพบอักขระ **'\0'** จึงจะหยุดคัดลอก และจะไม่คัดลอก **'\0'** ไปด้วย

Syntax:

```
char * strcpy(char *dest, char *src);
```

dest คือ ตัวแปร **string** หรือ พอยน์เตอร์ชนิดอักขระ ปลายทาง

src คือ ตัวแปร **string** หรือ พอยน์เตอร์ชนิดอักขระ ต้นทาง

ฟังก์ชัน strcat()

- นำ **string** 2 ชุดมาเชื่อมต่อกัน ผลลัพธ์ที่ได้จะได้ **string** ที่มีความยาวเท่ากับ **string** ทั้ง 2 ชุดมารวมกัน

Syntax:

```
char * strcat(char *dest, char *src);
```

dest คือ ตัวแปร **string** หรือ พอยน์เตอร์ชนิดอักขระ ปลายทางที่เก็บผลลัพธ์จากการเชื่อมต่อ **string**

src คือ ตัวแปร **string** หรือ พอยน์เตอร์ชนิดอักขระ ต้นทางที่นำ **string** ไปเชื่อมต่อ

ตัวอย่าง

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <string.h>
3  int main() {
4      char result[25];
5      char *s1 = "Happy", *s2= " ", *s3 = "Holidays";
6
7      strcpy(result,s1);
8      strcat(result,s2);
9      strcat(result,s3);
10
11     printf("%s\n",result);
12     return 0;
13 }
14
```

ฟังก์ชัน strlen()

- นับความยาวของ **string** ที่ต้องการ

Syntax:

```
int strlen(str);
```

str คือ ตัวแปร **string** ที่ต้องการนำมานับความยาวหรือนับจำนวน

อักขระของ **string** โดยการนับนี้จะไม่นับอักขระพิเศษ **'\0'**

และการนับจะสิ้นสุดเมื่อเจอ **'\0'**

ผลลัพธ์ที่ได้จะส่งกลับมาเป็นเลขจำนวนเต็ม

ตัวอย่าง

```
#include <stdio.h>  
#include <string.h>
```

```
int main(void)  
{  
    char *string = "Borland International";  
  
    printf("%d\n", strlen(string));  
    return 0;  
}
```

ผลลัพธ์

21

ฟังก์ชัน strncpy()

- คัดลอก **string** หนึ่ง ไปยังอีก **string** หนึ่ง โดยสามารถระบุความยาวมากที่สุดของ **string** ที่ต้องการคัดลอกไปยังปลายทางได้

Syntax:

```
char * strncpy(char *dest, char *src, size_t maxlen);
```

dest คือ **string** ปลายทางที่จะนำ **string** ที่ต้องการมาคัดลอกลงไป

src คือ **string** ต้นทางที่ต้องการคัดลอก

maxlen คือ จำนวนความยาวมากที่สุดของ **string** ที่ต้องการคัดลอก

ตัวอย่าง

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

int main(void)
{
    char string[10];
    char *str1 = "abcdefghi";

    strncpy(string, str1, 3);
    string[3] = '\0';
    printf("%s\n", string);
    return 0;
}
```

ผลลัพธ์

abc

แบบฝึกหัด

- จงเขียนโปรแกรมเรียกใช้ฟังก์ชัน **catn_str()** ซึ่งทำหน้าที่ต่อ **string 2** ชุดเข้าด้วยกันระบุจำนวนอักขระที่นำไปต่อได้ โดยห้ามใช้ฟังก์ชันสำเร็จรูป
- จงเขียนโปรแกรมเรียกใช้ฟังก์ชัน **cmp_str()** ซึ่งทำหน้าที่เปรียบเทียบ **string 2** โดยห้ามใช้ฟังก์ชันสำเร็จรูป
- จงเขียนโปรแกรมเรียกใช้ฟังก์ชัน **count_word()** ซึ่งทำหน้าที่นับคำในประโยค(**string**)

แหล่งอ้างอิง

- สไลด์ ของ อ.วิวัฒน์ ชินนาทศิริกุล
- <http://www.ce.kmitl.ac.th>
- <http://www.cs.science.cmu.ac.th>
- <https://www.cs.kku.ac.th>